

דה-נירו וסיריל קוזאק: מאופק להפליא

הזאת יותר ממימד שטחי, ומה שמור יותר, הוא אינו מקנה לכל המיבנה שלו קצב קולנועי של ממש. הסיפור נמשך ונמשך זמן רב אחרי שהתיזה שלו ברורה לגמרי. לכל אורכו נידמה כי עתיד לבוא היא עוצר נשימה שאינו מגיע. זאת ועוד, השרירותיות של התפתחות העלילה, שבה דמויות מתחסלות כדי להקל על מלאכת הכותבים וה-בימאי, אינה עוזרת הרבה.

פוליטיקה של

הכס הקדוש

וידויי אמת (הכלת, תל-אביב, ארצות-הברית) — הנתונים כאן מרשימים במיוחד: את התסריט כתב סופר בעל מוניטין באמריקה, ג'יימס גרוגרי דאן, יחד עם רעייתו, ג'ון דידיון, הידועה לא פחות ממנו בכי שורי הכתיבה שלה. שני השחקנים הראשיים הם רוברט דה-נירו ורוברט דובאל, הנימנים עם אותם כוכבים נדירים שאינם מסוגלים לאכזב באף אחת מהופעותיהם. ואילו הבימאי, אולו גרוסבארד, אמנם ידוע יותר בעבודותיו על בימת התיאטרון, אבל עם זאת נחשב למי שיודע להוציא את המכסימום מן הצוות העובד עימו.

כל זה, על הנייר. על המסך התוצאה בהחלט מעניינת. יש בה גרעין של סרט גדול וחשוב, אך הוא אינו מגיע לידי מימוש. העלילה מספרת על שני אחים, אחד בעל מישרה רמה בכנסייה, השני מפקח-מיטרה. שניהם נלכדים בדרכם שלהם בחטא, וכל אחד מהם עושה את הפרשות שלו לאורך הדרך. איש הכנסייה צריך ללחוץ לדיים, להחניף ולעזור לנבלים, רק משום שהם עשירים והם מסוגלים לעזור למיפעלי הכנסייה, וחוף מזה כך מכתובה הפוליטיקה של הכס הקדוש. ואילו השוטר נופל מזמן לזמן קורבן לחולשות-אנוש ולרדיפת הקאריירה הפרטית שלו.

הסרט מראה כיצד נאבק כל אחד מהשניים עם השדים הפרטיים שלו. למעשה מדובר בספורים מקבילים, הנפגשים מזמן לזמן. אבל הבימאי מתקשה לתת להשוואה המתמדת

חמור בתסריטאים. "בוודאי שהייתי מעדיף לשחק את פרור, הוא אומר, אבל היכן אמצא אותו היום?" ואין הוא היחיד שסובל. "בימים הטובים, היו לבנות דמויות לכתוב לא רק עלילות ולבנות דמויות ראשיות, אלא לאכלס את המסך בדמויות מישנה עשירות ומעניינות. היום אי-אפשר למצוא מישהו שיכתוב את השורה עולה או פפה לה'מוקו'."

הוא ממשך: "כל הקולנוע הצרפתי סובל בשל כך. הראו לי את יצירת המופת שהמצאתי השנה, את פאר התוצרת הצרפתית שבה לא השתתפתי, כי אני איני מצליח להבחין בדבר שכזה."

יש כמובן מי שיאמר, כי בתנאים שבהם הוא עובד כיום, קשה לצפות שמשוה ישתנה: בלמונדו מעורב בתהליך היצירה של סרטים משלב מוקדם, דורש תסריטים תפורים לפי מידה ואף מקבל אותם. עד כמה התהליך הזה עוזר לאמנות, זאת אין

שון קונרי בפעולה שריף בודד

לדעת. בקופה הוא מוכיח את עצמו. וכמי שעינו פקוחה לנעשה מסביב, כבר מצטייני בלמונדו לקראת העתיד. חברת ההפקה שלו מסרבת למכור את סרטיה לסלוווייה, כדי שלא יתחרו עם סרטיה בקולנוע. לעומת זאת, הוא כבר הקים חברה של הפצת קאסטות וידיא, המציעה את הסרטים שהוא עשה, וסרטים שעליהם קיבל זיכיון. בינתיים זה לא תופס עדיין את מקום החוויה המשותפת של צפיה בסרט, באולם קולנוע, אבל בעתיד זה יכול לקרות. ובלמונדו רוצה בהחלט להיות מוכן לעתיד.

ראסל וואן-קליף: נבואת-זעם מפוקפקת

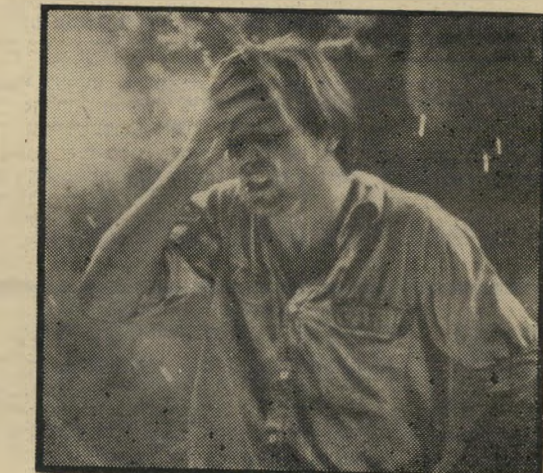
את הנשיא תוך 24 שעות, תועק לו חנינה. צופה קולנוע מנוסה יוכל להסתפק בניחוש אחד בלבד, כדי לדעת אם יצליח או לאו.

שנורת-טבע

לחיות

הבריחה מניו-יורק (תל-אביב, תל-אביב, ארצות-הברית) — הבימאי ג'ון קרפנטר ניהן בכל התכונות החסרות לאולו (וידויי אמת) גרוסבארד וחסר את רוב מעלותיו. סרטו החדש מצטיין בהחלט בקצב, בהתפתחות מהירה וסבירה (במידה ויש בכלל סבירות לסיפור הזה) מצד שני, דמויותיו שאבלוניות להחריד — מין קריקטורות הנעות לפי כל חוקי הסדרות המצויירות, בלי עומק ובלו שום עניין אנושי. בקיצור — דמויות שאם הן חיות או מתות, מצליחות או נכשלות, חד הוא.

קרפנטר ממקם את הסיפור שלו בעתיד הקרוב יחסית, כאשר הפעם ההולך ומקבל מימדים מפלצתיים, דורש ממשלת ארצות-הברית להקים כלא ענק, שלא היה כמותו. הכלא הנבחר הוא האי מנהאטן, שבו שוכן היום לביובה של ניו-יורק. בגירת העתיד נטשו כל התושבים את המקום, ונמצאים שם רק עבוינים חסרי תיקווה. יום אחד מופל בתוך האי, במיקרה, מטוסו של נשיא ארצות-הברית, ועבריון שזה עתה נילכד ועומד להישלח למאסר-נצח, זוכה להזדמנות חייו. אם יצליח להציל

ויליאם הרט: קהלת משכנע יותר

ליצור מודרני — זה לא ברור ביותר. למען האמת, הרושם המינידי הוא של גירסה יומרנית במדעיותה של דוקטור גיקול ומיסטר הייד, בהבדל הקטן שסטיבנסון דיבר בצורה מבולבלת מאוד על מהותה.

אודיסיאה

בחלל הפנימי

מצבים משתנים (ברי-הודה, תל-אביב, ארצות-הברית) — ה' סרט זה צריך להיות אודיסיאה בחלל הפנימי, מסע עתידני אל העבר כדי לגלות את מהות הטבע האנושי. בקיצור — מסה פילוסופית הבאה לידי ביטוי באמצעים חזותיים.

כך זה צריך להיות, אם להתייחס ברצינות לנסיגותיו של מדען צעיר, המבודד את עצמו מכל העולם, כדי ליצור באמצעות ריכוז פנימי מכסימאלי, שיבה הדרגתית אל שלבי החיים המוקדמים של המין האנושי, אל אותו רגע נסתר של ראשית הבריאה, שעד היום מהווה תעלומה למדע, ובסיס לדתות.

הוא משוכנע שיצירת תנאים שבהם הגוף והנפש גם יחד שטים בתוך חלל ואין עליהם שום לחצים, תביא למימוש חמסע הזה אל תוך ניבוי העבר המסתתרים בתוכנו.

לדברי הבימאי קן ראסל, כל זה מבוסס על ניסויים מדעיים, אבל קשה לומר שהצופה יכול להבין מן הסרט מה בדיוק קורה או מדוע. איך זה שמדען, אחרי שהיה בתא בידוד, אכן יכול לצוץ חזרה בצורת קוף ניאנדרטאלי, ולשחרר תוך כדי כך את כל האנרגיה שהושקעה בהפיכתו

תדריך

חובה לראות:

תל-אביב — פאדרה פארונה, מפיס-טובחור טוב, אהבת הקצין הצרפתי איש השיש, מיסתורי האורגניזם, הדוד מאמריקה.
ירושלים — אהובת הקצין הצרפתי, מיספטר של סגן מוראנט.
חיפה — מונטנגרו, מפיסטו.
תל-אביב

**** **פאדרה פארונה** (גורדון, איטליה) — סיפורו של רועה-צאן שלא ידע קרוא וכתוב עד גיל 18, אבל הצליח תוך שנים מעטות להפוך בלשן בעל שם, כמשל לצירי ההתקדמות של חברה פרי-מיטיבית ושל התרופפות החברה הפאסי-ריארכלית. דימיון פיוטי וחזותי עשיר.

**** **אהובת הקצין הצרפתי** (מיטשל, אנגליה) — עיבוד אינטליגנטי מלא הברקות לרבי-מכר של ג'ון פאולס, המתבונן בסיפור-אהבה ויקטוריאני בעי-ניים של המאה העשרים. מישחק מעולה של מריל סטריס בתפקיד הראשי.

**** **מונטנגרו** (אורלי, שוודיה) — הניחון של החברה המערבית הוא נושא סרטו של הבימאי דושאן מאקאבייב.